

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 282.

V Ljubljani, v soboto 7. decembra 1889.

Letnik XVII.

**P. n. gg. naročnike, ki še kaj dol-
žujejo za „Slovenca“ ali „Domoljuba“
uljudno prosimo, naj izvolijo čimprej
zaostalo doposlati, da ne nastopijo
neljube ovire tu in tam.**

*Opravništvo „Slovenca“
in „Domoljuba“.*

Državni proračun za l. 1890.

I.

Finančni minister predložil je v prvi seji tekočega sesijskega oddelka državni proračun za l. 1890. Razjasnil ga je tako, kakor je stara navada njegova pri enakih prilikah. Znano je, da je ministra Dunajevskega prištevati najduhovitejšim govornikom avstrijskega parlamenta; toda kadar razpravlja svoj finančni eksposé, takrat namenoma zatajuje ves svoj govorniški pathos, takrat se skrbno izogiba vsakemu govorniškemu lišpu in krasu, omejujše se golj na suhoparne številke ter na njihovo prepričevalno logiko. Prav ima, čim treznejša jednaka razprava, tem večji njen vpliv povsod tam, kjer se sodi objektivno, ne ozirajoč se na puhle besede in prazne čenče. Ali ravno, ker nam ugaja taka metoda, hočemo jo s svoje strani uporabljati pri oceni državnega proračuna in finančnega položaja našega cesarstva.

Glavne številke predloženega budžeta so: potrebščina znaša 545.475.660 goldinarjev, zaklada 546.418.477 gold., torej je **konečnega presežka 942.817 gld.** Ne dá se zanikati, da že mnogo let nismo imeli tako ugodnega državnega preliminarja. O proračunih „liberalne“ dōbe in njihovih navideznih presežkih ne bomo trtili besed, saj ni nobena tajnost, s kakimi sredstvi so se v onih blaženih časih skrpale ugodne bilance na ogromno škodo solidnemu gospodarstvu in državnemu ugledu! Od tistih mal do tekočega leta bolehal so vsi naši dr-

žavni proračuni za kroničnim primanjkljajem. Še le za leto 1889. izračunil se je presežek v znesku 2.820.059 gld. Na prvi pogled bi se torej dalo soditi, da je proračun prihodnjega leta manj ugoden nego oni za tekoče leto, kateri ima več konečnega presežka za celih 1.8 milijona. Ali tu ne gré prezirati, da izvira ugodni vspeh pri proračunu za l. 1889. večinoma odtod, ker se med dohodki nahaja čisto izjemni prihodek 2.64 milijona, povračilo namreč železnice „Košice-Oderberg“ za prejeta predplačila. V najnovejšem budžetu takih izrednih pozicij ni, torej se sme trditi, da je vspeh njegov navzlic konečnim številkam vendar ugodnejši mimo onega za tekoče leto.

Nastane pa vprašanje, ali so pač utemeljene posamezne številke? Ali se ni morda premalo proračunilo pri troških, preveč pri dohodkih? Seveda, gotovega računa sploh ni pri sestavi državnega preliminarja, ni ga pri potrebnosti, še manj pri zakladi. Vse je zavisno od treznosti in hladnokrvnosti onega državnika, kateremu je izročeno vodstvo državnih financ ter od natančnosti in strogosti parlamentarnega nadzorstva. Resnica mora na dan; nič ne pomaga lepšati in lišpati proračun, zakrivati njegove pege in maroge — saj pride potem računski zaključek in iz njegovih števil je čisto jasno razvideti, ali je bil proračun sestavljen previdno in pošteno. Kako žalostne skušnje so v tem oziru morale prestati na Ogerskem, na Italijanskem! Dosihmal se kaj jednacega ne dá očitati ne našemu finančnemu ministru, niti državnozborni večini. Računski zaključki kažejo, da naši preliminarji niso prekoračili onih mej, v katerih se je držati vestnemu gospodarju.

Jednako postopa minister Dunajevski tudi v svojem najnovejšem budžetu. Potrebščina državne uprave pač raste z vsakim letom, in pomnožila se je tudi po številkah proračuna za leto 1890 za 3.84 milijona. To se je zgodilo navzlic temu, da je pri skupnih zadevah trošek manjši postal za 4.89 milijona. Ali poskočila je potrebščina pri

vseh drugih ministerstvih, najbolj pri brambovskem ministerstvu, katero zahteva vsled nove puške za brambovce ter vsled posledic novega vojnega zakona mimo proračuna za leto 1889 več za 3.25 milijona. Pomnoženi trošek sploh povsod, v vseh strokah državne uprave, — nevesela prikazen, a z druge strani vendar povsem opravičena, kajti zapazujemo jo povsod v javnem gospodarstvu, pri deželi nič manj, nego pri državni celoti, in utemeljena je v vedno rastočem obsegu onih gospodarstvenih in družbenih zadev, za katere je v prvi vrsti skrbeti državi.

Pomnožili so se pa tudi prihodki. Izmed teh znaša zaklada pri finančnem ministerstvu, t. j., ves državni davek v najširšem pomenu, 432.8 milijona, ter je proti zadnjemu proračunu poskočil za 1.68 milijona. Dohodek iz direktnih davkov, kateri se je proračunil z 103.62 milijona, dvignil se je proti zadnjemu preliminaru za 306.000 gld. Marsikdo bode, čitajoč te številke, zmajal z glavo, češ, po tako slabi letini pričakovati še zvišanih dohodkov iz direktnih davkov, to je pač vrhunec optimizma! Ali baš v tem oziru je denarni minister postopal vsekako zelo previdno. Letina vpliva v prvi vrsti vendar le na zemljiščni davek in deloma na dohodnino. Po davčnih vplačilih za tekoče leto ter z ozirom na zakonito stopnjevanje zemljiškega davka pričakovati bi bilo za leto 1890 iz te davčne stroke, od zemljišč čistega dohodka 36.2 milijona, toda vsled slabe letine po nekaterih deželah odločil se je minister za nastavek, kateri je nižji za 888.000 gld. Vsa diferenca gre na račun odpisanega zemljiškega davka. Pri dohodarini se je za leto 1890 celó 336.000 gld. manj proračunilo, nego za tekoče leto, in za 693.432 gld. manj, nego je znašal dejanski čist prihodek dohodninskega davka iz leta 1888. Tudi pri tem nastavku se je uvaževalo, da se utegne dohodek nekaterih večjih podjetij, n. pr. železnic, posameznih akcijskih družeb itd., znižati vsled slabe letine in njenih gospodarstvenih posledic.

LISTEK.

Kritiška pisma.

V. Ad. Pisones.

Credite Pisones, licuit semperque licbit,
Indiciis monstrare recentibus materiam scriptorum.

Gosp. vrednik, prepričan sem, da me v bodoče niti ne spoznate, ko se Vam predstavljam v nedeljo zjutraj v svoji novi kritiški „toaleti“. Kupil sem si namreč in sicer le za Vaš pohod fine glacé-rokavice, o katerih mi je zatrjeval rokavičar, da so iz kože najbolj krotkega jednotečnega jagnjeta, zamenil sem svoje dosedanje v istini jekleno peró z mehkim kurjim škripačem in v dosedanje nekoliko po čmeriki dišeče črnilo primešal sem pravega arabskega kadila in pa najslajše medice.

S tem svojim najnovejšim sladkomirnim orodjem nameravam zabavati v bodoče Vaše tenko- in debeložne, nervozne in flegmatične naročnike, in one, ki „kibicajo“ ob nedeljah Vaš listek, katerim sem praskal doslej večkrat z golimi rokami srbečico vsega dolgega tedna.

Brezdvomno je, da bo vplivala moja reformovana nedeljska oprava pomirjevalno na naše vže po naravi nemirno društveno življenje.

In kar je glavni smoter moji „metamorfozi“, go-dila se ne bode v bodoče nikomur krivica, kakor doslej, kedar je izkušal ščititi Vaš listkar kakovo izvanredno plodovito pisateljsko peró neopravičenega preziranja, razven listkarju samemu, ki bo hvalil in kadil vse nakrižem, da slovenski čitatelji samega dima ne bodo vedeli več soditi, kaj je dovtip in ironija in kaj gola resnica.

„Es wär' so schön gewesen, es hat nicht sollen sein.“

Gospod vrednik, ti Schefflovi sladkootožni stih, polni grenke resignacije doné po mojih reformovanih ušesih, ko se poslavljam danes od svojega jeklenega peresa, zaradi tega dovolite mi, da še jedenkrat in zadnjič „penna libera“ popraskam po svetovnih zanimivostih.

Vže mojster Göthe je trdil in morda opravičeno: „Das Schreiben ist ein Missbrauch der Sprache.“ Prepoved pisateljevanju bi bila tudi dandanes morda prava „panacée“ za vse svetovne bolezni, kajti brez črnila bi se ne mogel očrniti nihče niti po krivici, niti po pravici, in brez pisarjenja bi bili vsaj začasno vsi jednako slavni, kajti naša slaba dela bi se pozabljala in dobra bi pa živila le nekaj časa v nezanesljivem ustnem poročilu.

Slavni Rousseau, ki se je sicer „oslovil“ le po svojem jeklenem peresu, je trdil: „Blagor istim, ki ne umejo niti pisanja, niti čitanja.“

Koliko prijetniše bi se živelo tudi v Slovenih, ko bi bili ostali oni „analphabeti“, in ko bi bili prisegli vsaj tedaj, ko so nas izbudili iz dolgega spanja k zavesti duševnega dela, na „perpetuum stabile“, da namreč ostanejo vedno pri starem kopitu svojem, ki ne utrpi niti kritike, niti dovtipa, akoravno je izklesano le za domače kvedraste črevlje, in akoravno se ponašajo drugi narodi z duševno svobodo v javnem delu in dovoljeno kritiko o vsem, kar se zida ob „potu“.

Da, nič drugega kot podedovano naše staro kopito, a ne črnilo, je krivo, da zapiramo duri celó dobrovoljnemu dovtipu, ki se hoče naseliti polagoma iz srečnejših in omikanih sosednih narodov za duševen „dessert“ ob nedeljah, da prebavljamo ložje prozo in osat, ki polni naše dneve celega tedna.

Hvala Bogu, da so v vsaki zadevi na svetu častne ali pomilovanja vredne izjeme. Zaradi tega upamo, da se tudi dovtip ne bode uničil ali pa prepovedal popolno na Slovenskem. Vsaj tako dolgo je opravičen v neki zadevi, dokler ne izginejo raz-površje požrtvovalni in debeložni pisatelji, ki se trudijo leto za letom za boljšo bodočnost našega priprostega naroda in ki razgrinjajo „sine ira et studio“ sad svojega truda pred duševni odbor slovenskega naroda.

Da se odškodujejo navadno ti duševni težaki s

Priznati moramo, da je v tem oziru finančni minister ravnal, skoro bi rekli, celo preveč previdno!

Toda direktni davek dandanes davno ni več poglavitni vir državnih dohodkov. Daleč ga že presegajo užitiški davek, državni monopoli in pristojbine. Vsaka budgetna kritika mora se torej pred vsem naslanjati na strogo oceno onih pozicij, katere se gledé teh predmetov nahajajo v državnem proračunu.

Kako se je tedaj postopalo z ozirom na dohodke, izvirajoče iz takozvanega posrednega davka?

Pričeti nam je z davkom na žganje! Državni budget kaže nam pri tem naslovu iste številke, kakor v zadnjem proračunu, nepremenjeno zaklado v znesku 32,375.000 glđ. V tem nepremenjenem nastavku tiči pač neka izpoved, da se je v proračunu za tekoče leto preveč pričakovalo finančnega uspeha od tega davka. Da temu ni tako, moralo bi se računati na višji denarni efekt, kajti število prebivalstva se množi ter z njim vred tudi količina zavžitega alkohola. Ni sicer istina, da bi neuspeh novega davka na žganje tako gorostasen bil, kakor so propovedovali nemško-liberalni listi. Iz davčnih izkazov za tekoče leto, segajočih do konca avgusta, razvideti je, da je čisti dohodek špiritnega davka v prvih treh četrtletjih znašal 21,563.000 gl. Če se tedaj presumira, da bode v zadnjem četrtletji žganjarski konsum ostal isti, vrgel bode ves ta davek za tekoče leto vendar le 28-6 milijona čistega dohodka. Ali tak račun je preveč pesimističen. Baš prihodek meseca avgusta znašajoč nad tri milijone kaže, da se davčni uspeh pri tej stroki očitno boljša. Tudi razlogi so dokaj jasni! Ko je namreč veljavnost zadobil novi zakon o špiritnem davku, posrečilo se je mnogim malovestnim davkoplačevalcem skrivati denar del svojih zalog ter jih neobdačene vtihotapiti v novo davčno dobo. Široka vest teh gospodov prouzročila je na ta način državi izgubo, katero je računati na več milijonov. Toda to vtihotapljenost, neobdačeno žganje je sedaj že použito, zaloge njegove so izpraznjene, davčna prevara nima več tistega objekta, — vsled tega se je trdno nadejati, da bode žganje v zadnjem četrtletji tekočega leta razmeroma mnogo več neslo nego v prvih devetih mesecih, tako da bode ves netto-dohodek za l. 1889 gotovo prekoračil 30 milijonov. Potem pa je tudi čisto gotovo, da se doseže nastavek za l. 1890. Če je količjak objektivnosti pri levičarskih presojevalcih, niti oni ne bodo mogli zastopati nasprotnega mnenja. Vsaj postanejo nedosledni v tem slučaju! Tako je na pr. poslanec Menger v razpravi, katero je priobčil pod naslovom „Der österreichische Staatsvoranschlag für 1889“ v nemškem strokovnem listu „Finanzarchiv, von Dr. Georg Schanz“ sicer najprej dokazoval, da utegnejo dejanjski prihodki za proračun zaostati vsaj za 3—4, bržkone pa celo za celih 5—6 milijonov. Potem pa nadaljuje: „Im nächsten Jahre dürfte sich allerdings der Erfolg der Brantweinsteuer, da die Vorräthe, die am 1. September 1888 vorhanden waren, consumiert sein werden, nicht

častnim mestom vredniškega papirnega koša ali pa z javno tožbo o nerodovitnosti našega razumništva, je tako izvrsten dovtip, da ga niti ne ovrže istina, da se ob enem, ko se razpisuje pisateljsko delo — seveda le za peresa „minorum gentium“, prosijo drugi srečnejši velikani za hrbotom konkurza s povzdignjenimi rokami za njih jedino ustezajočo pomoč.

In potem naj sodi kdo, da je krivično in nujno, če trdimo, da smo pred devetnajstim odstavkom osnovnih postav in pisateljskimi konkurzi vsi jednakopravni — in da se s konkurzi sploh ne trpinči le priprosto naše ljudstvo, ki se potí z motiko ali pa s peresom v roki.

Naravno je torej, da so sklenili dosedanji „konkurzni“ sotrudniki, da se ne bodo pogajali dalje za dvomljivo konkurza čast, in sicer samo zaradi tega ne, ker se jim smilijo njihovi konkurentje, ki nas zabavajo le za „ime sloveče“. Saj ni čul še živ človek, da bi se jim bila odločila kdaj razun anakronistiške pohvale kakova materialna pisateljska nagrada, kar se posreči včasih celo — navadnim tekmovalcem — brez žezla in ostrog.

Potem naj pa še sodi kdo, da izginja pri nas polje za domače dovtype, in da se nam godí velika krivica, kedar trdi kdo, da „versibus exponi dulcibus res comica non vult“. Psevdonim.

unbedeutend steigern.“ Kaj sledi iz tega? Zaostanek špiritnega davka v primeri s proračunom za tekoče leto znašal bode, soditi po sedanjih vspehih, k večjemu 1½—2 milijona; tem trdneje se je torej z ozirom na razlog, kojega smo citirali po protivnem kritiku Mengerju, nadejati, da bomo l. 1890 dosegli pričakovani uspeh, da, celo prekoračili ga!

Nevarna politika — ob zadnji uri.

III.

Ko je grof Taaffe prevzel vladno krmilo, sodilo je občinstvo, da bode to ministerstvo le prehodno, češ, da višji krogi niso hoteli storiti prevelikega skoka od Herbsta in Auersperga do Hohenwarta. Bila je v resnici dosedanja doba čas oddihljaja liberalne more, čas počitka in priprave. Desnica je vstrajno in s samozatajevanjem podpirala ministerstvo, dasi ni razvilo njenega programa. Toda grof Taaffe se ni niti za las primaknil desnici, temveč upal in pričakal, da se je desnica naklonila njemu. Kje so danes stari programi priznanih voditeljev na desnici, ki še opravljajo Sisifovo delo?

Grof Hohenwart ima posebno državniško sposobnost, slavno preteklost, dobro voljo in lep program, toda vsi vspehi njegovi zadnjih deset let so večinoma osredotočeni v tem, da vzdržuje železni obroč desnice in tako podaljša življenje današnji vladi. Čast in priznanje državniku, ki zastopa naše stolno mesto, tudi na tej veliki zaslugi. Toda zadnja ura že poteka, in treba je storiti, kar se mora zgoditi. Ako hoče vlada ostati na svojem mestu in ni le prehodna za katerokoli drugo, je zadnji čas, da stopi velik korak naprej do boljšega. Vlada je sprva pokazala dobro voljo ne le v besedah, temveč tudi v dejanjih, ki so dajala boljša upanja. Zboljšanje finančnih razmer, da dolgovi vsaj ne raste, obrtniška postava, šolska novela, načrt kazenskega zakona, podržavljenje železnic itd., to so dejanja, ki so opravičevala nade. Ali s tem ne moremo biti zadovoljni; zadnji čas je, da vlada državni voz popolnoma potegne iz močvirja, ker ni dovolj, da ga je le ustavila na teku v propad. In to je ravno vzrok, da se širi nezadovoljstvo s sedanjim stanjem, ki postaja neprijetno, nadležno in se bliža neznosnemu.

Najlepši cvetovi upanja pa so nam uveneli, ko je naučni minister dr. pl. Gautsch odkril svojo naravo. Nj. ekselencija g. naučni minister za desnico sploh in za nas nima prav nič vabljivega. Vse njegovo delovanje nam je dokaz, da ne more ali noče umeti sedanjega položaja. Za katolike je liberallec, za Slovane Nemec, za avtonomiste pa centralist. Kako se torej strinjajo ta načela v okviru desnice? In vendar je pl. Gautsch meso od Taaffejevega mesa. Vendar ni ves parlament že komedija? Ker ni, torej grof Taaffe resno misli ohraniti pridobitve liberalnih naših nasprotnikov.

Tudi o tem smo prepričani, da grof Taaffe noče varati desnice, ali upal je, da jo bode s časom potolažil in privadil. Sedanja vlada ne mara kulturnega boja, ali orožje je položila pred-se na tla, in to nas vedno straši. Energije ni nikjer. Tako je antisemitsko gibanje kaj nepovoljno sedanjí vladi in grof Taaffe raje sliši, da je na Dunaji zmagal nemški liberallec, smrten nasprotnik sedanjí vladi, kakor njemu prijazen antisemit. Sedanja vlada celo preganja antisemitizem, nasprotno pa trpi protikršćanstvo. Ali bi bilo drugače umevno, da vladni organi pusté med delavci razširjati take liste, kakor so „Freie Glocken“? In če berete raznovrstna vladna glasila, ne veste, kaj vlada hoče v tem ali onem vprašanji. Nasledki te negotove, neodločne in nerazumljive politike so jasni. Povsod stara šablona; sovraštvo proti stanovom, ki vzdržujejo državo, raste z vsakim dnem; nezadovoljstvo se širi, ker davki se vedno množe in prihodnost temni.

Tega naj vlada ne prezira. Ni ji treba kreniti na drugo pot, temveč na tej naj stopa odločno naprej, kakor je obljuboval prestolni govor. Še je čas, a je zadnji; sicer razpade vsa desnica, največji optimist mora zgubiti zadnjo iskro upanja.

Kaj sedaj? Tako se poprašuje marsikdo, ki čita med vrstami nemško-liberalnih listov veliko zadovoljstvo, da popušča železni obroč, ki drži skupaj desnico. Da nemški listi pretiravajo, je naravno, a da ni vse tako, kakor bi moralo biti, je tudi jasno. V prvi vrsti je naloga desnice same, da se zjedini, odločno in vstrajno izvršuje svojo dolžnost. Treba je, da desnica najde in jasno določi ona skupna načela, ki so še mogoča med heterogenimi življi

na njeni strani. Za ta načela, za ta program v velikem obrisu naj zastavi vse svoje moči in veljavo. Ako to doseže, pridobi si ono moralno podlago, ki jo bode vzdržala na površji. Na drugi strani pa mora tudi vlada pokazati več dobre volje, da ne odleté od večine oni nezadovoljni elementi, ki množe nevarnost sedanjega položaja. Vlada ima zaupanje presvetlega vladarja, podpira jo prostovoljno državno-zborska večina; ta dva faktorja sta vlado vzdržala, na teh dveh faktorjih sloneč bode mogla končno izvršiti obljube prestolnega govora.

Malodolci in nekateri drugi pesimisti na desnici le na naših skupnih nasprotnikov mlin napeljujejo vodo po zloglasnem geslu: „Divide et impera.“ Po tem geslu je Avstrija pred leti prišla že na rob propada. Zato ravno pričakujemo od modrosti zmernejših mož, da bodo ublažili ona skrajna nasprotja, ki težé po izvanrednostih, ki poslušajo le strastne udarce srca, a ne tudi trezne pameti.

Želje posameznih frakcij na desnici so zmerne in morejo ostati v skupnem akcijskem programu. Treba je le potrpežljivosti in vstrajnosti pa tudi dostojnosti v najtežavnejšem položaji. Državniška vstrajnost v boji za koristi svoje stranke je potrebna vsakemu poslancu, kateremu so volilci izročili čast, da dela za njihov blagor.

V zadnji uri! Volitve v državni zbor se bližajo. Bojevati se bode treba ne le s skupnimi liberalnimi nasprotniki, temveč utegnejo tudi nejasni in le po začasni slavi hlepečí pristaši „odločnejše stranke“ dobri stvari več škoditi, nego koristiti. Upamo, da bodo naši poslanci ob zadnji uri v nevarni situaciji našli in porabili pravo taktiko.

Torej: Ad arma, quia fugit irreparabile tempus!

Vravnava Krke.

Govor poslanca Šukljeja v deželnem zboru dné 31. oktobra.

Par skromnih besedice k tej marginalnej številki letnega poročila, ki se glasi: „Poizvedbe gledé vravnave reke Krke.“ Mi smo čuli danes zastopnika Gorenjske in zastopnika Notranjske, ki sta se zanimala za svoje vodne stavbe; tudi neko dolensko vprašanje se je razpravljalo, namreč vreditev Mirne; bodi mi torej dovoljeno, izpregovoriti nekaj besed tudi o tem vprašanji.

Ako pogledamo stenografske zapisnike naše slavne zbornice, vidimo žalostno prikazen, kako smolo imamo Dolenci s svojimi najvitalnejšimi željami in težnjami. Poglejte dolensko železnico! Mi jo zahtevamo že skoro četrto stoletja, ves svet je že prepreden z železnicami, mi je še nimamo. Vsako leto se ponavljajo tožbe o naših cestah. Poslanci dolenski storimo svojo dolžnost, lahko rečem, ali vkljub temu ne moremo odpraviti tistih posebnosti pri naših cestnih zgradbah, ko še imamo stari Wagensberg, cesto čez Lužarje in v črnomaljskem okraji žalostno prikazen, da je še danes brez vsake prave zveze s središčem dežele, z mestom ljubljanskim. Enako je pri Krki. Petnajst let je tega, kar je rajni dr. Razlag stavil nasvèt v deželnem zboru, naj bi se vredila Krka ob svojem spodnjem delu. Leta 1885 sem se jaz lotil tega vprašanja in sem stavil resolucijo, in slavni zbor bil je tako prijazen, da je pritrdil temu mojemu resolucijskemu predlogu. Spravil sem to stvar v državni zbor in nadaljeval tam pričeto akcijo, in tudi tu je vsaj predlog, kateri sem stavil, obveljal v toliko, da se je velika večina strinjala s tem predlogom. Lani smo že pozitivni ukrep storili; mi nismo mogli drugače računati, kot na podlagi zakona z dné 30. junija 1884. leta, namreč skušati, da dobimo načrt in da na podstavi tega zakona po deželnem zakonu vredimo stvar. Dejali smo, polovico stroškov za poizvedbo damo mi s tem pogojem, da država prevzame drugo polovico. Trinajst mesecev je minulo od tega in ta korak ni imel nobenega uspeha, in dandanes Vam Krka ravno tako preplavlja svoja obrežja in ravno tako škodo dela, še hujšo, kakor prej. Kolikokrat je letos prestopila svoje bregove in kako škodo je napravila dotičnim posestnikom! Jaz sam sem bil pričetkom oktobra v kostanjeviškem okraji, jeden dan ali dva po zadnji veliki povodnji. Pol mesta kostanjeviškega je bilo pod vodo, in ako ste si ogledali zunaj polje, s tisto lepo ajdo, — slana ji je bila prizanesla, — vse je stalo pod vodo in gnilo. Ljudje so že sejali, kar je bilo posajenega, je zgubljeno. Tako je bilo okoli Kostanjevice, kjer je boljše, kako še le po vaséh ob Krki

(Dalje v prilogi.)

sami, kjer so ljudje za tri, štiri do pet duij morali bežati iz svojih hiš. Kdor hoče izprevideti in izračunati, kake kvarne posledice izvirajo iz tega, mora si ogledati ta svet, — in mi nimamo dosti takega sveta na Kranjskem. Poglejte si dolino na spodnjem kraju! Na eni strani prijazne vinske gorice, na drugi temno gozdovje Gorjancev, in na sredi tista široka ravnina s svojo črno mastno prstjo, skoro kamna ni, zgolj humus, deloma lepa hrastovina, deloma lepo polje in lepi travniki. Ako bi imeli ta svet v kulturnej državi, bi se taka pokrajina morala meriti z najrodovitnejšimi, kar jih je. Ali kako je dandanes? Vinograde je trtna uš uničila, in kar je polja ob spodnji Krki, to Vam pridi in kvari ravno ta reka.

Danes smo sicer čuli neki predlog častitega tovariša, ki nam je tukaj neko sredstvo povedal, kako bi se dalo to odpraviti. Pazljivo sem poslušal njegov govor, vidi se mi pa, da je bilo veliko v njem tako zvane „Zukunftsmusik“, in ne vem, ali bode hipotetna banka v stanu, bede rešiti naš narod, zlasti prebivalstvo Dolenjske rešiti na tak način, kakor je bil to danes nam razjasnil častiti gospod tovariš. O tej reči se bode še govorilo, in takrat bodem skušal svoje stališče opravičiti; to pa je gotovo, naj si bode na ta način, ali ne, naj bode tak zavod tudi v stanu, poprijeti se takega melioratorskega dela, prej moramo imeti prvo delo, načrt. Zaradi tega storili smo tudi lanski sklep in mene je srce bolelo, ko sem v letnem poročilu bral: „Dotični dopis se do sedaj še ni rešil.“ Gospoda moj! Ako smo mi poslanci poslani sem od prebivalstva dežele naše, da zastopamo korist njegovo, ako stavimo tako skromno željo, ako od države, kateri žrtvujemo svoj davek, svojo kri in kri svojih sinov, zahtevamo tako malenkost, čudno je, da moramo čakati tako dolgo in brez vspeha. Ne bodem stavljal nobenega predloga in ga ne morem, dokler ni oni dopis rešen. Poudarjam pa, sklicujem se na gospoda deželnega predsednika, na moža, ki pozná deželo našo, ki jo ljubi, in katerega čista prebivalstvo naše, naj on poizveduje, ali so pritožbe, katere sem tukaj spravil na dan v imenu prebivalstva, opravičene, in ako to najde, naj z vsem svojim vplivom dela na to, da se ubogi kostanjeviški okraj, kateri sicer čaka silna beda, enkrat reši nadloge, ki ga že toliko časa tare.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. decembra.

Notranje dežele.

Splošno se priznava, da je **državni proračun** postavljen na trdno podlago. Prijatelj in protivnik sta mnenja, da je finančnega ministra poročilo jako jasno razsvetlilo in razložilo gmotno stanje Cislitanije. Dunajska židinja seveda vendar pri vsem tem ne more mirovati ter pravi, da bo prvi evropski vihar razrušil lepo poslopje ravnotežja v avstrijskih financah. Finančni minister je storil svojo dolžnost, isto takó državni zbor; viharje odvracati je pa nalog drugih faktorjev.

Bolezen **kardinala Ganglbauerja** se je zopet shujšala. Cesar in cesarica se jako zanimata za njegovo stanje ter dan na dan poizvedujeta, kakó je priljubljenemu cerkvenemu knezu.

Povedali smo že zadostno, kake sadove rodi na Češkem **husitizem**. Kot dodatek nastopno. Peterburški „Don“ je pisal in za njim so šepali „Narodni Listy“: „Vsi slovanski narodi naj se združijo v češčenju Husovega spomina. Nauki Husovi so z onimi ruske cerkve skoraj identični. Češčenje Husovega imena s strani pravoslavnih Slovanov bi pripomoglo, da bi se slednji in Čehi združili v verskem oziru.“ Če že „Nar. L.“ takó goré za Husa, potem naj vsaj pomislijo, kolik propad je mej husitizmom in pravoslavjem ter naj se kot slovanske stranke glasilo ne smešijo takó pred celim svetom.

Orožni odsek je brez razprave potrdil po nasvetu poročevalčevem predlogo o kontingentu vojaških novincev za leto 1890. Domobranski minister je izjavil, da je novačenje tekočega leta imelo prav dober vspeh, posebno pa v Galiciji, Dalmaciji in na Češkem.

Hrvatski sabor je predvčeraj nepremenjeno potrdil proračun. Potem se je razpravljala zadeva o zemljiškoodvezni dokladi in dotičnem Miškovićevem predlogu. Prvi je govoril poslanec Frank. Nadaljno poročilo nam še manjka.

Ogerski pravosodni minister pripravlja revizijo tiskovnega zakonika iz leta 1848. Dotična novela namerava v prvi vrsti odpraviti razlike v posameznih pokrajinah in uvesti enotnost sodnega postopanja.

Vnanje države.

O. Avguštin Haudek, profesor na avguštskem kolegiju „Anselmianum“ v Rimu, kateri je ustanovil **papež Leon XIII.**, je imenovan za konsultorja kongregacije škofov in regularijev. — V nemškem narodnem hospiciu dell' Anima pričakujejo novega kardinala nadškofa grofa Schönborna. Rektor msgr. dr. Nagel je dal pripraviti zanj one prostore, v katerih je poprej stanoval kardinal Schwarzenberg.

Črnogorska vlada je spoznala potrebo, da se mora najmanj še 2000 oseb izseliti, ker so državna sredstva premajhna, da bi mogla vlada vsem prebivalcem pomagati zoper silno lakoto. Obravnave se o tem že vrše mej Srbijo in Črnogoro. Slovanom sovražno časopisje vidi politično sumen dogodek v tem mnogoštevilnem preseljevanju.

„Narodni Dnevnik“ pravi, da se hujskanje nekega **srbskega** časopisja zoper Avstrijo ne vjema s srbskim narodnim duhom. Poleg tega pa to rovanje ne koristi Srbiji, marveč jej nakopava le nepotrebne in velike sitnosti.

Rusko slovansko dobrodelno društvo ima jako veliko denarja, kateri bo natiho razdelilo mej ubožne balkanske narode. Član društvenega odbora, ki je obiskal pariško razstavo, peljal se je na svojem povratku preko Balkana, kjer se je posvetoval z merodajnimi osobami o načinu porabe teh ogromnih sredstev.

Nemškemu kanclerju Bismarcku se je velik kamen od srea odvalil. Kakor se poroča iz Berlin, sklenili so nemški konservativci, prosti konservativci in narodni liberalci tudi za prihodnje državnozbornske volitve kartel, da se bodo gledé okrajev, v katerih so bili doslej zastopniki drugih strank izvoljeni, spoznameli o skupnih kandidatih, ko bi se pa to ne posrečilo in bi prišlo do ožjih volitev, skušal bo posredovati osrednji odbor in bodo morali pristati sklepaajočih treh strank vsekako glasovati za svojega in proti nasprotnemu kandidatu. S tem je vladi za prihodnjo postavodajalno dobo zagotovljena večina in Bismarck more zopet mirno zreti vsaj v bližnjo prihodnost. Resničnost vesti o kartelu potrjujejo „Nationalzeitung“, „Nordd. Allg. Ztg.“ in „Kreuztg.“

Iz **Luksemburga** se „Münch. Fremdenbl.“ poročá: „Najnovejše vesti iz Lea pripovedujejo, da se kralju - velikemu vojvodi vedno bolj povrača zdravje. Pred nekaterimi dnevi je kralj celó vabila k večdnevni lovu v grajskem vrtu razposlal. Ta okoliščina sicer ne dokazuje, da je kralj popolnoma zdrav, vendar se pa sme sklepati, da ga bolezen zapušča. Zdravniki pravijo, da ima pri normalnih razmerah še dolgo vrsto let pred seboj, in s tem so Luksemburžani popolnoma zadovoljni, ker ljubijo plemenitega in blagega vojvodo.“

Stari Gladstone se zelo trudi, da bi v **Angliji** zopet ugledil pot liberalizmu. V manchesterskem narodno-liberalnem klubu je imel minole dni govor, v katerem je ostro napadal vlado zaradi kretskega vprašanja. Leta 1880 je moral Beaconsfield odstopiti, ker se ni hotel za krščansko prebivalstvo v Makedoniji potegniti. In kakor je tega makedonsko vprašanje, tako bo Salisburyja pokopala kretska zadeva. Res je, da parlamentna opozicija mora biti nasproti vladi potrpežljiva; po tem načelu so se liberalci tudi zadnja leta ravnali. Toda prišla je doba, da morajo biti gledé zunanje politike tako oprezní, kakor je bilo v letih 1876—1880. Leta 1880 je Gladstonova agitacija liberalcem pridobila 116 sedežev; mogoče je tedaj, da bodo liberalci pri prihodnjih volitvah zmagali in vrgli konservativno vlado.

Bivši **portugalski** ministerski predsednik, vicomte Ouro Preto, je prišel dne 3. t. m. v St. Vincent, kjer je imel daljši razgovor s prognanim cesarjem Pedrom. Dom Pedro se bo pri mornaričnem arzenalu v Lisabonu izkrcal ter ga bodo sprejeli s častmi, ki pristujejo vladarju.

„Times“ poročájo o **brazilijski** revoluciji: Monarhisti so že davno grajali cesarjevo neprevidnost, ker se ni hotel zavarovati zoper slučajne prevrate. Dom Pedro je bil tako lahkomišljen v tem oziru, da je s tem naravnost izpodbujal k vstaji svoje protivnike, ki niso mogli ničesa zgubiti in k večjemu le kaj pridobiti. Stori se ni ničesa, da bi se ohranila disciplina v armadi, redarstvu in orožništvu, zoper katero so neprestano rovali zarotniki. Veliko je pripomogla k porazu cesarstva tudi okoliščina, da so bili ravno konservativci, najboljša cesarjeva zaslomba, večinoma lastniki sužnjev in so vsled oprostitev slednjih trpeli veliko gmotno škodo. Rabuco, eden prvih apostolov za oprostitev sužnjev, je imel prav, ko je rekel, da je princesinja s podpisom dotičnega dekreta ob enem podpisala lastno obsodbo gledé prestolonasledstva.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 3. decembra. Četrto letó svojega obstanda je pričel slovenski klub s prvim večerom v soboto 23. oktobra, z večerom, kateri je, kar se tiče števila udeležencev, kakor tudi živahnosti in zanimivosti, skoraj vse dosedanje prekosil. Čital je gosp. dr. Franjo Simonič, ki nas je s svojim, kakor vedno temeljitim spisom seznanil z rojakom-učenjakom, kateremu gré kot učenjaku mesto med prvimi

našimi velikani. — Ivan Josip Knole, sin priprostega kmetiča v Ljutomeru, porodil se je 1793. leta; tako krstne bukve, iz katerih je čitatelj priatelj to letnico posnel drugi viri imenujejo 1791. leto njegovo rojstvo, kar mora seveda pomota biti. To omenim le zato, ker so v raznih virih letne številke v tem delapolnem življenju skoraj od rojstva do smrti za eno ali dve leti vsaksebi. O prvi mladosti njegovi ne vé se ničesa, tudi ne, kje je gimnazijo dovršil. Znano je prvo, da 1819. leta na Dunaji promoviral, kar je bilo za časa, ko so bili po vsem slovenskem Stajerskem samo trije graduirani zdravniki, že pomenljivo. Od tod prične se za našega Knolea doba, katera mu je zraven trdega dela tudi obilo priznanja in častij nosila. Delo o pijavkah, od vlade naročeno, bilo je občno priznано in mu odprlo kirurški zavod za klinično ranocelstvo, kamor je prišlo le po šest najodličnejših na leto. — Od tod je bil poklican v Solnograd na tamošnji kirurški licej, kjer je mnogo večjih obravnav izdal; tu ga je priprost praktičen slučaj do prepričanja privel, da so bile takratne metode dokajkrat prezahtevne in zato slabe. Pokličejo ga k bolniku, ki je imel na nogi tako nesnažno rano, da se je njemu, ki je že tisoče enakih videl, gabilo, da nij mogel svoje umetnosti v operiranju v tem precej nevarnem slučaju poskusiti; dal je torej za trenotek rano samo obezati, in je potem, ker s posli preobložen, na ta „slučaj“ popolnoma pozabil, dokler se — 14 dni pozneje — oglasi sorodnik bolnikov, ter vpraša, ali naj še dalje obvezujejo, med tem pa se je bila rana — zdravniku neverjetno — skoraj zacelila. — Leta 1841 bila mu je na medicinski fakulteti na Dunaju odkazana stolica za patologijo, farmakologijo in terapijo, kjer je bil pozneje trikrat dekan. Že tri leta kasneje imenovan je bil z namenom, da se njegove zasluge priznajo, protomedikusom in vladnim svetnikom; služba vseučilišnega profesorja takrat ni bila namreč tako dobro dotirana, ko danes. — Tedaj je bil materijalnih skrbi prost in posvetil vse življenje le znanostim. Bil je zapored vrednik mnogim strokovnjaškim listom, v katerih je spisal sam neštete manjše obravnave, zraven pa na svojih večjih spisih pridno delal, katerih najznamenitejši so: O pijavkah in njih porabi 1820; mrzlice sistematično vrejene in njih dijagnoza 1827; vrejena higienična ustava po avstr. deželah z ozirom na delokrog posameznih zdravčih oseb 1829; zbirka sanitetnih odlokov s pregledom epidemične griže na Dol. Avstrijskem 1830—1845, še danes edin pripomoček v tej stroki; pregled epidemičnih bolezni na Dunaju 1834; institutiones hygienae 1835; instit. therapiae-generalis 1836; pregled humanitarnih in zdravičnih zavodov 1840; o jecljanju 1857; med. letniki od 1832 l. naprej; avstr. letopis za praktično zdravilstvo vredoval 1855 do smrti itd. itd. — Toda tudi priznanja mu niso odtegovali; bil je lastnik mnogih visokih redov, časten član prvih učenih družb, vladni svetnik, sanitetni referent itd. in kot tak nikdar ni pozabil domovine svoje; njegovo stanovanje bilo je nekaj zbirališče slovenskih medicincev, katerih marsikdo starejši nosi pokojnega (umrl je 1862 l.) v hvaležnem spominu, a tovariši njegovi slavili so ga po smrti kot prvaka v svoji stroki.

Po končanem berilu unel se je razgovor o imenitnosti takih Slovencev in o važnosti, take bivše znamenitosti spoznavati; razgovora udeležili so se gg.: dr. Murko, drd. Pukl, inženir Tomšič, Navratil in drugi gospodje. — Krasen oktet peval nam je nato med napitnicami vrsto prelepih slovenskih pesnij in navdušeni v prijateljskih razgovorih smo zelo neradi videli bližati se uro ločitve. — Na svidenje v soboto 7. decembra.

Od Krškega, 5. decembra. Ko sem služboval na Notranjskem in Gorenjskem, sem se včasih skoro jezil, ker so bili dopisi z Dolenjskega zadevajoči vinsko letino, jako redki. Vem, da marsikdo želi o našem vinstvu kaj zvedeti, zato Vam pošljem nekaj vrstic.

Vinska letina je bila pri nas letos gledé kakovosti in količnosti nenavadno slaba. Niže za Savo — v dolini in Čatežu je trtna uš malo da ne že vse vinograde uničila. V škocijanski, bučenski in studenski fari je vsled lanske toče bil letošnji vinski pridelek jako pičel, marsikodi se niti petina navadnih letin ni dobila. Povsod pa je strupena rosa trtje več ali manj poškodovala. Pred trgatvijo smo upali, da bomo še nekaj dobili, a čudno, le malo posode se je napolnilo, veliko manj, kakor smo se

nadjali. To pa je dobro, da se vsaj v denar spravi. Kupčija je letos primeroma kaj živahna. Sicer se ne prodaje drago, ker je ljudstvo naše obubožano, a gotovo se bo podražilo, ker so ga najrevniši že poprodali in ker se nekako čvrsto udeluje — to je zori v sodih. Veliko se ga je prodalo v Zagorje, Trbovlje in Hrastnik, največ so ga pa kupili domači trgovci, na Gorenjsko šlo ga je malo. Plačujejo ga od 4—7 gl. staro vedro. Nedvomno se bo do meseca maja za nekaj forintov vedro podražilo, ker ga imamo čisto malo in ker je na Hrvaškem, dasi tudi slabo, vendar že zdaj izvanredno drago.

Ne vemo, kaj bo, če bodo tako slabe vinske letine. Nekateri govoré, da bodo vinograde preorali. Nekaj preoranih se že zdaj zapazi. Na zasajanje ameriške trte se pri nas premalo misli. Da bi naši ljudje sadili po nasvetu „Dol. Novic“ v vinograde marelice in ringlote, je malo upanja, in vendar je gotovo, da bi nam to dalo lepe dohodke. Ako bi bile naše šole bolj praktične, bi se v tem oziru že nekaj storilo in velikanski šolski stroški, ki tudi nekaj pomorejo k revščini, bi več sadu obrodili, kakor ga opazujemo.

Iz Semiča, 3. decembra. Zamerilo se nam je, da je v št. 272. „Slovenec“ prinesel dopis od tū. No! nismo nameravali žaliti koga, ampak pokazati, kako velikokrat se troški delajo že tako ubogemu kmetu. Zdelo se nam je, da je bila komisija, o kateri smo pisali, radi onega otroka nepotrebna — nismo rekli nepostavna. Sklepali smo to iz tega, ker je ravno v naši fari v teku zadnjih par let bilo dogodjajev, ko smo pričakovali komisij — a jih ni bilo. Leta 1884. ostrupila se je neka Ana Petrič — a rekli so: naj se pokoplje. Dne 7. junija 1885. l. ustrelil se je tukajšnji poštar in ni bilo komisije. Dne 22. aprila 1887. l. ustreljen je bil v Vavpči vasi neki kmet; morilec se je isti dan ustrelil tudi sam — ni bilo komisije. In enako ali podobno zgodi se pogosto, ko ni komisije. Da pa se otrok ponesreči pri ognju in vsled spečenine umrje: moj Bog — je li treba bilo tolikega pota? In najbolj zamerilo se nam je, da smo rekli, da so menda pameti iskali. Da se je ponesrečil deček, povedal je oče sam; da je mrtev, povedal je lahko ogleda mrliški in vsak, ki ga je videl. Edino torej: je li morebiti sam i zaveden končal se? Iskali, pravijo, niso pameti! Kako bi jo tudi našli pri 4½ letnem otroku! Kdo in od kod je dana bila k temu zapoved, nam ni prišlo na um razmotrivati — povedali smo samo dejanje. In če je bila ta pot dolžnost, mislimo, da je dolžnost tudi bila v sledečem slučaju: V nelnjo, 1. t. m., poklicali so ob 8. uri zjutraj tukajšnjega preč. gosp. dekana na obhajilo k neki ženi; nevarnost je bila velika. In šel je gospod dekan z Najsvetejšim na Krupo, vás naše fare. Povedali so, da so klicali zdravnika. A ni ga bilo! Trikrat prosil ga je mož, a izgovarjal se je in ni šel. Otroek je umrl, mati, hvala Bogu, je ostala.

Tudi to se morebiti bo šteló v zlo. A povemo, ne oziraje se na osebe, marveč na stvar samo. Ljudstvo naše belokranjsko je dobro in potrpi rado. Ali kaj čudo, če tū in tam malo nevoljno postaja. Res, da še nekak servilen duh je v našem ljudstvu — spomin na prejšnje razmere med graščaki in njim. A vendar se vzbuja in ni menda tako hudo, kakor je pisal brezimen pisatelj na gospoda dekana, da živi „in einer Wahn (!) von Unwissenheit (!) und Aufklärung“ (!). Nemec bi rekel: „ein blühender Unsinn“. Brezimen pisatelj je skušal gotovo to iz svojega praktičnega življenja! — In če se mu pomaga do boljšega, spoznanja mislimo da storimo prav, in ko bi se kaj enakega zgodilo, če smemo, poročali bomo i v prihodnje.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je v avdijenciji minoli četrtek vsprejel deželnega glavarja g. dr. Poklukarja, namestnika štajerskega deželnega glavarja, gosp. dr. Radeja, in dvornega kapelana č. g. dr. Sedeja.

(Iz državnega zbora.) Češki listi potrjujejo vest, da so zaupni možje desnice dosegli sporazumljenje med posameznimi frakcijami večine. „Hlasu Národa“ se brzojavlja z Dunaja, da bode ostala desnica združena, ker so tudi nemški konservativci prepričani, da jim le sedanja desnica more pripomoči do izpolnitve njihovih želj. Poročalo se je tudi, da so se razbili vsi dogovori o zopetni združitvi Liechtensteinovega kluba s Hohenwartovim. To poročilo pa je prenagljeno, ker dotične obravnave še niso končane.

(Vzorci novosivega sukna za uniforme.) Z ozirom na ukaz skupnega ministerstva z dne 20. oktobra 1889, drž. zak. štev. 176, s katerim se je izdal nov propis o uniformovanju c. kr. državnih uradnikov, poslalo je c. kr. trgovinsko ministerstvo trgovskim in obrtniškim zbornicam dva vzorca tvarine za novosive hlače, katere spadajo po omejenem propisu k uniformi. Ta vzorca novosivega sukna se lahko ogledata v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Za praznjo (gala) in službeno uniformsko sukno, telovnik, za praznje (gala) hlače in pa za plašč se je doslej propisana tvarina pridržala.

(Druga prošnja poštnih uradnikov.) V sredo dopoldne je deputacija poštnih in brzojavnih uradnikov osobno izročila prošnjo za zboljšanje gmotnega stanja trgovskemu ministru. V imenu deputacije je govoril oficijal Prokopovc. Minister marquis de Bacquehem je odgovoril, da je že čul o prošnji, priznal opravičene želje uradnikov, ter obljubil, da se bode nánje oziral, kolikor dopuščajo državne finance in dohodki pošt in brzojavnih uradov. V prošnji, ki ima 2500 podpisov, prosijo, da bi se odpravila nerazmera med plačami služabnikov in uradnikov zadnjih treh razredov s tem, da uradniki dobé 120 gl. doklade, ali pa se jim plača poviša za 100 gl.; da bi se jim za novo uniformo dovolilo po 100 gl. in na leto po 50 gl., ali pa odkazal primeren znesek blagajnicam za uniforme. Dalje naj bi se osnovala mesta poštnih nadoficijalov ter zadnjih treh razredov jednako razdelila v vseh ravnateljskih okrajih v tri jednake dele. Za ponočno službo naj bi se plača povišala od 50 kr. na 1 gl. Konečno prosijo, naj bi se jim s petintridesetim službenim letom dovolila popolna pokojnina.

(Redek posel.) V gradu na Brdu pri Lukovici je umrla 6. t. m. dekla Uršula Lončar, ki je od leta 1814 naprej, izvzemši par presledkov v tridesetih in štiridesetih letih našega veka, služila vedno v isti rodbini, in sicer bila pestunja trem rodovom zapored, torej skoro sedemdeset let v isti hiši. Umrla je stara 94 let.

(Premeščen) je č. g. Fran Pavlin iz Krobe v Kamnogorico, č. g. Ivan Volk iz Čemšenika na Trebelno.

(Kanonično vmeščen) je bil v četrtek č. g. J. Tomelj na faro Čemšenik.

(Iz pred porotnega sodišča.) Zadnje porotne obravnave pred tukajšnjim deželnim sodiščem so trajale le štiri dni. Pri prvi obravnavi se je moral zagovarjati 26letni Jakob Kranjec iz Bukovice zaradi požiga. Sodišče ga je obsodilo na 18 let težke ječe s postom vsak mesec, temnico in trdim ležiščem vsako leto dne 8. septembra. — Pri drugi obravnavi je bil Janez Hafner iz Vodice zaradi uboja obsojen na štiri leta težke ječe z jednim postom vsak mesec. — Pri tretji obravnavi je bil zatožen Viktor Scheicher hudodelstva goljufije. Zatoženec je služboval pri g. Detterju kot agent. Pri neki priliki se je pohabil in g. Detter mu je dal dve menici, Scheicher je menici spravil v denar, g. Detter ga je ovadil, češ, da je menici izneveril. Porotniki so s 7 proti 5 glasovom vprašanje gledé goljufije zanimali, Scheicher je bil oproščen.

(Strašna smrt.) Iz Trbovelj se poroča, da je v torek zvečer delavec Miha Zupančič prišel pod vlak, naložen z ogljem, ki ga je popolnoma strl.

(Kačičeva dela.) Te dni smo dobili iz Dalmacije krasno knjigo z naslovom „O. Andrie Kačiča iz Brista, Razgovor ugodni“ naroda slovinskoga u komu se ukazuje početak in svrha kralja slovinskih, koji puno vikova vladahu svim slovinskim državam, s različitim pismam od kralja, bana i slovinskih vitezova. Novi izdev po Kačičevu god. 1759. Priredio odbor za Kačičev spomenik“. Knjiga obsega na 446 straneh 138 pesnij in dolgo vrsto spisov v prozi. Na prvem mestu je lepo izdelana podoba spomenika o. Andrii Kačiču v Makarski.

Raznoterosti.

— Kardinalu Lavigerieju je neznan dobrotnik dal 20.000 frankov na razpolaganje kot nagrado za najboljšo knjigo o suženjskem vprašanju.

— Štiriska tovarna izdeluje sedaj na teden osemtisoc repetirk.

— Največji barometer je v pariškem stolpu cerkve sv. Jakoba (Saint Jacques). Visok je 1265m ter je dva centimetra široka cev napolnjena z barvano vodo, vrhu katere plava olje, da voda ne izhlapi. Skoraj enako velik barometer je v Novem Yorku, ki je pa napolnjen z glicerinom.

— Kupčija s sužnji na Turškem. Dopisnik londonskih „Daily News“ pripoveduje: V Carigradu je nad devetdeset trgovcev s sužnji. Za Črkezinje se plačuje po tisoč lir. Samó v sultanovem haremu je nad 1500 takih nesrečnic.

— Materina ljubezen. Iz Londona se poroča: V predmestji Hacking, St. peterski cesti, je stanovala neka vdova Miles s svojima otrokoma v četrtem nadstropji. Nekega dne je šla iz hiše po opravih ter pustila otroka doma. V njeni odsotnosti je začela hiša goreti; v kratkem so bile stopnjice polne dima. Sosedje so takoj prihiteli na pomoč ter slišali upitje obeh otrók. Najprvo je poskusila neka žena rešiti otroka — zastonj. Za njo so trije možje hoteli priti v zgornje nadstropje, toda gosti dim jih je zadrževal ter se je zadnji pogumni mož rešil smrti vsled zadušenja le s tem, da se je kviškoma vrgel po vseh stopnjicah v nižavo. V tem trenutku je prišla mati, ki je čuvši o nesreči svojih otrók brez premišljanja skočila v gorečo hišo. Grobna tišina mej gledalci, grozni trenotki čakanja! Tū se naenkrat iz dima prikaže pogumna mati, vsa črna in z osmojenimi lasmi in obleko, na vsaki roki je imela po enega nezvestnega ljubljénčka, katera sta se pa na čistem zraku kmalu zavedla. Mnóžica je vriskala in mnogo jih je bilo, ki so si brisali solze veselja in občudovanja. Hiša je potem popolnoma zgorela.

— Vsled hripe (nalezljivega nahoda) je zbolelo mnogo članov ruske carske družine. „Standart“ pravi, da je v Peterburgu 150.000 (?) takih bolnikov. Zdravniki prorokujejo, da bo spomladi na Ruskem razsajala kolera, kakor že po petih epedemijah tega hudega nahoda, vsled katerega je v ruski prestolnici umrlo že več oseb, posebno vojakov.

— Najmočnejšo luč ima svetilnik v Housholmu. Moč luči je za dva milijona sveč ter se vidi 35 angleških milj v daljavo. Na tisoče ptičev je pri svetilniku našlo smrt, ker jih je privabila luč s toliko močjo, da so z razbitimi glavami pocepali ob zidovju svetilnika na tla.

— Na Monte Carlu se je pretekle tedne pet oseb zaradi nesrečne igre ustrelilo, mej temi mlad francoski zakonski par in neki Avstrijec.

— Hud vihar je bil dne 28. novembra v južni Karolini (severna Amerika). Devet oseb je bilo ubitih, nad trideset težko ranjenih. Vrtnec je biše podiral in najmočnejša drevesa s koreninami ruval.

— Obilen ribji lov. Pri Malagi so letos toliko sardin vjeli, da ribiči niti niso mogli spravljati blago. Pravijo, da so se ribice zatele v tolikem številu k nabrežju, ker so jih preganjali veliki morski volkovi. Cena je tako padla, da se plačuje arroba (11½ klgr.) sardin z 10 centimi (5 kr.).

Telegrami.

Dunaj, 6. decembra. Cesar je protektorat za kmetijsko in gozdarsko razstavo, ki bo prihodnje leto na Dunaji, prevzel ter dovolil udeležitev cesarskih zasobnih in zakladnih posestev.

Praga, 6. decembra. Dopolnilno zasedanje deželnega zbora se bo vršilo od 4. do 11. januarija. Zbor bo postavil o manjšinskih šolah rešil in kredit za razstavo dovolil; resolucije in verifikacije volitev se bodo odložile.

Bern, 6. decembra. Narodni svet je enoglasno 17½ milijona dovolil za 150.000 repetirk po Schmidovem vzorcu in za strelivo.

Berolin, 16. decembra. Kakor se javlja iz Zanzibarja, padel je Enin paša sinoči v Bagamoju vsled kratkovidnosti z 20 črevljev visokega balkona. Ko so ga vzdignili, tekla mu je kri iz ušes. Nemški zdravniki so obupali, večjo nado pa ima doktor Parke, ki je spremljal Stanleyjevo ekspedicijo.

London, 7. decembra. „Times“ poroča iz Zanzibarja: Emin paša je bil deset ur nezavesten; sedaj more zopet govoriti ter upa, da se bo v desetih dneh preselil.

London, 6. decembra. Šesttisoč delavcev družbe „South-Metropolitan“ je za prihodnjo sredo štrajk napovedalo.

Zahvala.

Blagorodni gospod A. Roblek, lekarničar in župan radovljiški, podaril je okrajno-učiteljski knjižnici radovljiškega šolskega okraja 15 jako lično vezanih zvezkov „Meyer's Convers.-Lexikon“. Za to velikodušno darilo se v imenu knjižničnega odbora najtopleje zahvaljuje

Ignacij Rozman
predsednik.

Umrli so:

V bolnišnici:

3. decembra. Marija Albrecht, delavka, 54 let, pljučnica.
4. decembra. Jožef Jager, gostač, 46 let, jetika. — Simon Pretner, umirovljeni cestni asistent, 84 let, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v
opazovanja	srakomera v mm	toplomera po Celziju			mm
7. u. jut.	745.2	-2.6	sr. svzh.	oblačno	0.00
2. u. pop.	743.9	-1.6	sr. vzh.	"	"
9. u. zveč.	743.5	-3.2	m. szap.	"	"
Srednja temperatura -2.5° za 2.9° pod normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

7. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gld. 70 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 %	86 " 25 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " " "
Papirna renta, davka prosta	100 " 50 "
Akcije avstr.-ogerske banke	922 " " "
Kreditne akcije	315 " " "
London	118 " 20 "
Srebro	— " " "
Francoski napoleond.	9 " 40 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 62 "
Nemške marke	58 " " "

Tržne cene v Ljubljani

dné 7. decembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 66	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	5 —	Surovo maslo, "	90
Ječmen, "	4 55	Jajce, jedno	3
Oves, "	3 15	Mleko, liter	8
Ajda, "	5 16	Goveje meso, kgr.	56
Proso, "	4 66	Telečje "	56
Koruza, "	4 55	Svinjsko "	52
Krompir, "	3 39	Koštrunovo "	32
Leča, "	12 —	Pisaneč "	35
Grah, "	10 —	Golob "	17
Fižol, "	8 —	Seno, 100 kgr.	2 32
Maslo, kgr.	1 —	Slama, "	2 51
Mast, "	— 66	Drva trda, 4 mtr.	7 25
Špeh svež, "	— 50	" mehka, "	4 30

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani zahvali se tem potom prečast. duhovščini in sl. občinstvu za dosedanje naklonjenost ter se ob enem priporoča tudi v bodoče v izvrševanje vseh v

čevljarsko obrt

vštevajočih se del. Za točno, lično in trpežno izvrševanje jamči, istotako za mogoče nizko ceno. Spoštovanjem

Matija Horvat,

čevljarski majster,

(29) v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32.

Tuji.

5. decembra.

Pri **Matieu**: Grünwald, Fischer, potovalca, Prais z Dunaja. — K. Mihovsky, kupčevalka, z Dunaja.

Pri **Stonu**: Lustig, Reich, trgovca, z Dunaja. — L. Beck z Dunaja. — Ant. Lončarič iz Sele. — Steuer, trgovec, iz Brna.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna, Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, „pri sv. Francišku“ (ob enem kemična tovarna) V., Hundstürmerstr. 113.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse št. 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“, diplomovanega lekarnarja in kemika poleg mestne hiše v Ljubljani. III., Radetzkyplatz št. 17. (6)

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Svarilo!

Paziti je treba pri kupovanju. Naši izdelki imajo po oblastnih zavahovano znamko in naj se ne zamenjajo s slabimi ponaredbami. V zadnjem časi se je čulo mnogo pritožb o ponarejanju naših izdelkov; zahtevajo naj se tedaj pri kupovanju izrečno Trnkóczyjevi izdelki in naj se pri kupovanju strogo pazi na to, ali sta na njih naše ime in naša varstvena znamka, kajti naši izdelki so iz jamčeno kemično čistih snovi, t. j. iz zdravil, katere je medicinska veda priznala kot dobro lekarnarsko blago.

Neka druga ljubljanska lekarna je v listih in koledarjih, n. pr. „Deutscher Kalender 1890“ in „Narodni Koledar 1890“ poleg drugih predmetov tudi svoje salicilne izdelke priporočila; sedaj pa najemnik one lekarne svari občinstvo, bajó na podlagi neugodnih izkušenj, v „Poslanem o salicilu“ in „Brez salicila“, naj se taka sredstva ne rabijo. Od kakošnega salicila ima ta gospod svoje neugodne izkušnje, nas ne briga, sklicavati se moremo le na izborne vspehe, kateri so se skozi celo vrsto let z našimi kemično čistimi izdelki dosegli, ter naj občinstvo zaradi tega vse preparate, ki nimajo naše varstvene znamke in imena „Trnkóczy“, kot nepristne ponaredbe zavrne.

Anton Krejči,

klobučar in krznar

8 Kongresni trg v Ljubljani Kongresni trg 8

priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu svojo največjo zalogo najfinjših

klobukov in čepic

za gospode in dečke po izvanredno nizkih cenah.

Posebno velika zaloga vsakovrstne (13—13)

kožuhovine,

najfinjši kožuhovinasti plašči in mufl za gospé, mestni in potovalni plašči.

SUKNO

pošilja proti gotovini ali povzetju po čudovito nizkih cenah, in sicer:

le dobre kakovosti:

3-10 m. blaga za opravo	gld. 4-80
3-10 " " " boljšega	6-80
3-10 " " " finega	10-50
3-10 " " " najfinjšega	16-50
2-10 " " za suknje	5-60
2-10 " " " finega	12-16

tovarniška zaloga sukna

E. Flusser v Brnu,

(20—14) Dominikanski trg 8.

Obrazci gratis in franko. Neugajajoče vzamem nazaj.

Naznanilo in priporočilo.

Ker je moja filijalna delavnica tik mesarskega mosta na prostem, kar je proti obrtni postavi in ker o mrzlem zimskem času sploh ni mogoče delati na prostem, sem za čas zimske dobe opustil filijalo ter opozarjam sl. p. n. občinstvo, naj se izvoli potruditi do moje

prave delavnice v lastni hiši nasproti parnemu mlinu

ter me z obilnim naročanjem počasti. Kakor doslej, zagotavljam i v prihodnje trpežno delo in ceno potrežbo. Velespoštovanjem

Vinko Čamernik, kamnosek.

(3—1)

Ribje olje s katranom le-

karja Piccoli-ja

v Ljubljani se lahko uživa in prebavlja, tolaži kašelj, olajša odkašljevanje; bolnik, uživajoč ga, se sploh boljše počuti in dobi slast do jedi. Steklenica 80 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (1)

Osem svetlinj!

Najboljše ročne harmonike

z 1, 2 in 3 vrstami tipk, orhestralna harmonika z jeklenimi glasovi, in usnjati mehovi lastnega izdelka, kakor vsi godbeni instrumenti, gosli, citre, flavte, klarineti, trompete, lajne, glasbene škatljice, ustne harmonike, okarine, lajnice, ariston, lajnice za ptiče, albumi z godbo, pivni in vinski kozarci, necessaires za gospe z godbo itd.

JAN. N. TRIMMEL,

tovarna harmonik,

(30—18)

Dunaj, VII., Kaiserstrasse 74.

Ceniki franko in zastoj.

ZA ZIMO!!!

Preč. duhovščini, p. n. gg. zdravnikom, logarjem, tovarniškim uradnikom, oskrbnikom in vsakateremu

v varstvo zoper prehlajenje

najbolje priporočeno:

1 trikot-flanelen telovnik in 1 take spodnje hlače skupaj gld. 2-75
isto za gospe " 3-—
otroška spodnja obleka " 1 do 1-50.

Naročbe posreduje I. avstrijska trgovska naznalovalnica v Brnu. (30—25)
(I. oester. Handels-Auskunfts-Bureau Brünn.)

Vrelec „Carinthia“,

alkalična kiselica,

nahajajoča se poleg gradú Hagenegg na Koroškem, odlična krepčilna pijača, katera se zlasti radi močne vsebine lithija (Lithion) priporoča kot zdravilo proti boleznim v ledjih in v mehurji, ker jih večinoma prepreči ali celó odstrani itd.

Glavna zaloga je v Železni kapli (Eisenkappel) na Koroškem, od tod se (pošta v Kapli) razpošilja ta kiselica v svet; za Kranjsko in Istro zalaga gosp. Miha Kastner v Ljubljani. (49)

FR. CASERMAN,

izdelovalec obleke za gospode,

Šelenburgove ulice Ljubljana Šelenburgove ulice (nasproti čitalnici)

se priporoča slavnemu občinstvu z mesta in dežele v

izdelovanje obleke po najnovšem kroju

po mogoče nizkih cenah; istotako svojo bogato zalogo raznovrstnega domačega in inozemskega blaga.

Posebno se priporoča prečastiti duhovščini v izdelovanje talarjev in razne obleke.

Vzorci so franko na razpolago. (27)

Leopold Tratnik

Izdelovatelj
cerkvene posode itd.

Ljubljana
sv. Petra cesta
št. 27.

Priporoča svoje izdelke prečastiti duhovščini in p. n. cerkvenim predstojnikom po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. (24)

Na željo pošilja načrte in ilustrovane cenike. Staro orodje in posode jemlje v popravilo.

Gosp. G. PICCOLI-ju,
lekarnarju v Ljubljani.

Vinice na Doljenkem, dne 12. jan. 1889.
Blagovito mi poslati dragojste steklenice Vase **OSGURCO ZA ŽELODEC.**
Polvalno omenjam, da je bila raba Jani poslanih 36 steklenic izvrstna. Bolniki raznih vrst so živili esence z najboljšim uspehom. Neka bolnica je bila že za smrt bolna, vsi so mislili, da mora v malo urah umreti; toda komaj je zavila nekoliko kapljic esence, je že okrevala in čez nekoliko ur popolnoma ozdravela — med tem, da je bila poprej več dni že skoraj na smrtni postelji. Esenca se tudi zaradi njenega izvrstnega vpliva sama najbolje priporoča.
Z odličnim spoštovanjem
Jurij Kanič, župnik. (12)

Slovenski
Žepni koledar
za leto 1890

izšel je ter se dobiva v jako lični obliki v „Katol. Bukvarni“, pri J. Giontiniju in M. Gerberju. komad po 20 kr., po pošti 2 kr. več.

Knjižica je posebno primerna kot novoletno darilo za kavarne, kojim se dovoljuje primeren rabat. — Razprodajalcem po jako znižani ceni.

Tudi je dobiti v „Katol. Bukvarni“ „Koledar katol. tiskovnega društva v Ljubljani“ za l. 1890,

namenjen zlasti slovenski duhovščini. Med drugim podaja veroučiteljem zapisnik učencev za več nego 400 otrok.

Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo ta krasnozvezani Koledar zastoj; neudom stane 1 gld. 20 kr., po pošti 5 kr. več.

Koverta s firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nizkeji ceni.

Nič več mokre noge ali trdo usnje!

I. Bendiks iz Št. Valentina na Spodnjem Avstrijskem ima izključno pravico v Avstro-Ogerski za izdelovanje c. kra. priv. nepremodljive

Hranilne masti za usnje

katere vspehi so potrjeni s stotinami pričeval. Cene: cela škatlja 1 gld., 1/2 škatlje 50 kr., 1/4 škatlje 25 kr., 1/8 škatlje 12 1/2 kr.

Za likanje usnja priporoča ravno kar patentovano

Hranilno tinkturo za usnje

ne lak za usnje ali momentni lik, tudi ne apretura za usnje, marveč bolj oljnato likalno črnilo, katero je preskusilo c. kr. državno vojno ministerstvo ter dovolilo, da se sme rabiti za usnje v c. kr. armadi. Cene: 1 kilo 1 gld. 20 kr., 1 steklenica št. 1: 1 gld., št. 2: 40 kr., št. 3: 20 kr. Razprodajalcem rabat. Dobiva se v vseh večjih krajih monarhije, v Ljubljani pri gg. Schusnigu & Weberju in A. Krisperju. — Svarimo pred ponarejanji! Prosi se za ponudbe v razprodajanju, kjer se ni založb. (30—28)

Izdajatelj: Matija Kolar.

Kavarna „Austria“
(Café Schmidt)

sv. Petra cesta šte. 34 v Ljubljani
(poleg mesarskega mosta) (28)

priporoča se sl. občinstvu z mesta in dežele v mnogobrojni obisk. Postreže svojim gostom z vedno svežo kavo in drugimi okrepcujočimi pijačami ter ima na razpolago slovenskih in nemških časopisov veliko število.

Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“
Mestni trg št. 11 v Ljubljani,

priporoča se sl. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih

vsestranski izkušenih in sigurno zanesljivih zdravilnih sredstev:

Sirup iz planinskih zelišč, proti kašlju, hripavosti, prsnim in plućnim boleznim. Cena steklenici 50 kr., 12 stekl. 5 gld.

Francoski čaj proti kašlju, prirejen po izvrstnem receptu edino le v deželni lekarni, je najsigurnejše sredstvo proti vsem prsnim bolečinam, plućnemu kataru, kašlju, hripavosti, tesnobi v prsih, oslovskemu kašlju itd. — Cena zavitku 25 kr.

Grenko vino, tudi **želodec krepčujoče vino** imenovano, izvrstno vpliva pri raznih želodčnih boleznih ter je priporočljivo sredstvo proti pomanjkanju slasti do jedi, slabem želodcu, slabem prebavljanju, še posebno upliva pri zastaranih želodčnih boleznih. Steklenica z navodilom za rabo velja samo 80 kr.

Dorševo ribje olje Krona & Comp. v Bergenu, najčistejša in najuplívnejša medicinska ribja mast. Mala steklenica velja 50 kr., dvojno velika 90 kr.

Francosko žganje s soljo ali brez soli, pristno francosko blago, sredstvo proti revmatizmu in za oživiljenje in okrepčanje. — Steklenice po 20 kr., 50 kr. in 1 gld.

Cvet za protin in revmatizem, sredstvo za odstranjenje najrazličnejših bolečin, akutnih in kroničnih. Steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Tinktura za kurja očesa, sigurno sredstvo za odpravo kurjih očes, bradavic in trde kože. Steklenica s čopičem in navodilom za rabo velja 40 kr., šest steklenic 2 gld.

Obliž za kurja očesa, obliž za hribolazce imenovan, Luzerjev 60 kr., isti prirejen po mojem navodilu 40 kr.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Františkansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so **oljnate barve v ploščevinastih pušicah** (Bleibbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinjeje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (18)

Cenike na zahtevanje.

Kapljice za odstranjenje krča, neprekosljive glede zdravilnega učinka. Nekaj kapljic na sladkorju ali v kamilicnem čaji takoj ukroti krč. Cena steklenici 36 kr., 12 steklenic le 3 gld.

Olje iz repja je zanesljivo sredstvo proti prezgodnjemu osivenju las, stori lase mehke, odstrani in zabranjuje delanje sitnih luskin na glavi. Posodica 30 kr.

Ustna voda dr. Duflosa je izvrstno, zanesljivo sredstvo za ohranitev zob in zobnega dlesna, ter odstrani vsakovrstne zobne bolečine. Prirejena je ta ustna voda **brez vsake primesi salicyla**, torej najzanesljivejše sredstvo v ohranitev zob in dlesna. Cena večji posodici 60 kr.

Jedilni prašek je izvrstno sredstvo proti zlatej žili, slabemu želodcu, zgagi, pomanjkanju slasti in zabasanju. Skatljica z navodilom 35 kr.

Cvet v odpravo luskin je najracionalnejše sredstvo za odstranjenje luskin na glavi, ki so mnogokrat vzrok plešam. Cena steklenici z navodilom 80 kr.

Zobna pasta, Odontomagma imenovana. Preskušeno sredstvo za polituro in ohranjenje zob. Porcelanasta posodica velja 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hagerju ukroté urno tudi najhujše zobne bolečine. Steklenica 30 kr.

Zobne kapljice, Odontin imenovane. Steklenica 10 kr., 12 steklenic 90 kr.

Zobni prašek, Heiderjev, **brez primesi salicyla**, je jako priljubljeno in udomačeno zdravilno sredstvo. Skatljica 30 kr.

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

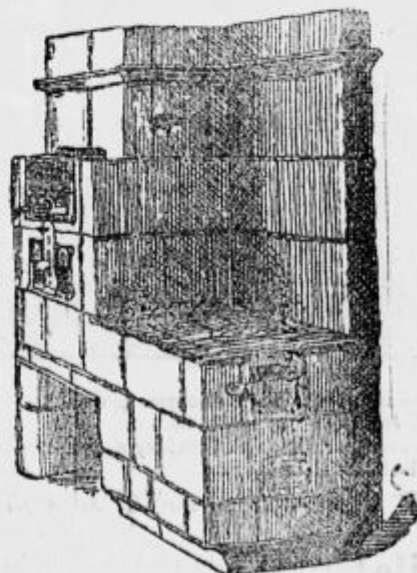
in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabljati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.